

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

Výběr projektů z oblasti vzdělávání a školství spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu a ze státního rozpočtu České republiky v programovém období 2004 - 2006

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

- Tato prezentace na praktických příkladech představuje úspěšné projekty a počiny financované z Operačního programu **Rozvoj lidských zdrojů** (OP RLZ).
- Má sloužit jako návodná pomůcka a inspirace pro programové období 2007 – 2013, ve kterém se financování zkvalitňování vzdělávání uskutečňuje v rámci Operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost** (OP VK).
- Řídícím orgánem OP VK je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Operační program

Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)

- Usiloval o zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti prostřednictvím podpory vzdělávání a různých forem školení.
- Prioritou MŠMT jakožto zprostředkujícího subjektu pro distribuci prostředků z Evropského sociálního fondu v rámci OP RLZ byl rozvoj celoživotního vzdělávání. To se projevilo ve dvou opatřeních spadajících do gesce ministerstva:

Opatření 3.1 **Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání;**

Opatření 3.2 **Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje.**

Výsledky opatření 3.1

Program podpory A:

Zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. vytváření a zavádění integračních programů pro znevýhodněné žáky, zkvalitňování vzdělávání v zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, rozvíjení činností vzdělávacích institucí podle vzdělávacích a výchovných potřeb daného místa.

Program podpory B:

Rozvoj dalšího vzdělávání učitelů a ostatních pracovníků ve školství, tj. vytváření a zavádění vzdělávacích programů, které prohloubily či rozšířily profesní kompetence a vedly k pozitivní změně klimatu na školách a ve školských zařízeních.

Výsledky opatření 3.1 - pokračování

Program podpory C:

Rozvoj vzdělávání a dalšího vzdělávání na středních a vyšších odborných školách, tzn. vytváření a zavádění programů zkvalitňujících vzdělávací příležitosti s důrazem na odbornou praxi a vytváření a zavádění vzdělávacích programů pro zájemce o další vzdělávání na SŠ a VOŠ.

Program podpory D:

Modernizace školních vzdělávacích programů orientovaných na rozvoj klíčových kompetencí, tj. zavádění inovací vedoucích např. k diferenciaci a individualizaci vzdělávání. Důraz byl kladen na podporu zvyšování a prohlubování odborné a pedagogické způsobilosti učitelů a dalších odborných pracovníků ve školství pro tvorbu školních vzdělávacích programů.

Příklad programu podpory A

Komplexní program podpory vzdělávání žáků a studentů - ŠANCE

- Realizátor projektu: Střední škola technická, Most -Velebudice
- Výše finanční podpory: 5 743 380,- Kč
- Cíl projektu: Minimalizovat počet znevýhodněných žáků (sociálně znevýhodněných, s poruchami učení, chování apod.), kteří předčasně ukončí školní docházku a následně nemohou uspět na pracovním trhu v regionu Mostecka a Chomutovska.
- Doba trvání: 1. 1. 2007 – 30. 6. 2008

Komplexní program podpory vzdělávání žáků a studentů – ŠANCE - pokračování

Výsledek:

V rámci projektu vznikl poradenský program Šance, který obsahuje diagnostické metody pro identifikaci individuálních potíží žáků a současně i výcvikové metody k prohloubení dovedností nezbytných pro dokončení studia. Součástí projektových výstupů je příručka obsahující metodiky následné individuální asistenční péče a poradenství. Projekt probíhal částečně mimo školu, částečně ve studentském klubu, který díky projektu vznikl. V návaznosti na vytvořený poradenský program se projekt zaměřil také na učitele, výchovné poradce a poskytovatele následné asistenční služby, čímž je zajištěna jeho udržitelnost i po skončení doby trvání vlastního programu.

- **Více informací o projektu:**
http://www.sstmst.cz/projects_index.htm

Příklad programu podpory B

Simulace ekonomických situací

- Realizátor projektu: Obchodní akademie, Ústí nad Labem
- Výše finanční podpory: 2 000 000,- Kč
- Cíl projektu: Vyučovat ekonomii přitažlivě a řešit problém nedostatečné praxe absolventů
- Doba trvání: 25. 11. 2005 – 24. 2. 2007

Výsledek:

Učitelé hráli se studenty na realitu – vytvořili simulační hru ve dvou základních modulech: statickém a dynamickém. Ve statickém modulu řízeném učitelem si žáci opakovali a upevňovali nabyté znalosti a zkušenosti. Dynamický modul byl založen na aktivní hře. Studenti měli rozdělené role jako ve skutečné firmě. Učitel vše jen pozoroval a aktivně vstupoval např. až v okamžiku, kdy firma stála před krachem. Metoda simulace vychází z předpokladu, že přímé zkušenosti s problematikou v kombinaci s emotivními prožitky přispívají k lepšímu zafixování získaných znalostí.

Simulace ekonomických situací - pokračování

- V rámci projektu učitelé a studenti simulační hry odzkoušeli. V současnosti se vyučují jako volitelný předmět, který se mezi žáky těší značné oblibě.
- **Více informací o projektu:**
<http://skola.oaul.cz/~wwwoaul/mozno.php?num=3>

Příklad programu podpory B

Czechkid – multikulturalita očima dětí

- Realizátor projektu: Fakulta humanitních studií
Univerzity Karlovy v Praze
- Výše finanční podpory: 2 397 000,- Kč
- Cíl projektu: Vytvořit internetový nástroj pro multikulturní výchovu na základních školách; metodicky tuto aplikaci uchopit a vyškolit pedagogy pro její použití
- Doba trvání: 4. 1. 2006 – 31. 12. 2007

Czechkid – multikulturalita očima dětí - pokračování

Výsledek:

Vznikla internetová aplikace www.czechkid.cz doplněná audiobankou, metodickým materiálem pro pedagogy a akademickými texty. Do projektu se zapojili odborníci z akademické půdy i neziskových organizací, studenti FHS UK a učitelé základních škol. Zasaženi byli žáci těchto škol, ale i odborná a laická veřejnost. Projekt pracující s deseti dětskými postavami má široký záběr. Práce na aplikaci pokračuje i po oficiálním ukončení projektu, připravují se některá nová témata. Aplikace czechkid.cz je na školách dál využívána při výuce.

- **Více informací o projektu:** na webových stránkách katedry: <http://www.fhs.cuni.cz/kos>, příp. na webových stránkách projektu: www.czechkid.cz

Příklad programu podpory C

Zkvalitňování praktického vyučování a jazykového vzdělávání v podmínkách SRŠ a VOŠ VHE Vodňany

- Realizátor projektu: Střední rybářská škola a VOŠ vodního hospodářství a ekologie Vodňany
- Výše finanční podpory: 2 538 987,- Kč
- Cíl projektu: Zlepšit praktickou výuku a jazykové vzdělávání studentů
- Doba trvání: 21. 11. 2006 – 30. 6. 2008

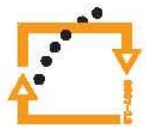
Výsledek:

V rámci projektu vznikly odborné jazykové slovníky pro oblast vodního hospodářství, rybářství a ekologie v česko-německé a česko-anglické verzi. Pro žáky byla připravena také bloková cvičení (exkurze do NP Podyjí a Šumava, CHKO Pálava a Třeboňsko) a odborné ichtyologické praktikum.

Zkvalitňování praktického vyučování a jazykového vzdělávání v podmínkách SRŠ a VOŠ VHE Vodňany - pokračování

- Studenti se naučili uplatňovat moderní metody v akvakultuře. Mimo jiné si osvojili způsoby analýz znečištění vody se zřetelem k organickému znečištění povrchových vod. Díky projektu se škola dovybavila řadou moderních pomůcek a rozšířila své sbírky. Projekt i po skončení vlastní doby trvání pokračuje tím, že se nové poznatky, metody, přístroje a sestavené slovníky postupně zařazují do výuky a nadále jsou aktivně využívány.
- **Více informací o projektu:**
<http://www.srs-vodnany.cz>

Příklad programu podpory D

Rozvoj klíčových kompetencí ve všech ročnících nižšího gymnázia formou terénních cvičení

- Realizátor projektu: Gymnázium Ladislava Jaroše Holešov
- Výše finanční podpory: 1 154 000,- Kč
- Cíl projektu: Zpestřit klasickou formu vyučování metodami aktivního poznávání
- Doba trvání: 8. 11. 2006 – 31. 10. 2007

Výsledek:

V rámci projektu proběhla vícedenní cvičení pro 120 žáků. Cvičení pro primu „Já-Ty-My“ rozvíjelo sociální a personální kompetence za pomoci psycho-sociálních aktivit a kooperačních strategií. Cvičení pro sekundu „Cestou-Necestou“ se zaměřilo na rozvoj pracovních kompetencí formou simulovaného terénního výzkumu. Cvičení pro tercii „5x P aneb Jak pobývat v přírodě a poskytovat první pomoc“ rozvíjelo občanské kompetence spojené se zodpovědným chováním v krizových situacích a poskytováním účinné první pomoci. Cvičení pro kvartu „Příroda nám – my přírodě“ umožnilo žákům pochopit základní ekologické vztahy v přírodě a získat základní environmentální dovednosti. Všechna terénní cvičení se stala nedílnou součástí výuky. Zajímavým aspektem projektu byl „přerod“ skupiny individuálně pracujících pedagogů v aktivně spolupracující celek, což přispělo k úspěšné realizaci projektu.

- **Více informací o projektu:** gym.hol@gymhol.cz

Příklad programu podpory D

Školy na hranici – modernizace ŠVP ZV v česko-rakouském příhraničí

- Realizátor projektu: Novohradská občanská společnost o.s.
- Výše finanční podpory: 2 655 740,- Kč
- Cíl projektu: Modernizovat výuku a zavést inovativní metody při jejím uskutečňování na čtyřech příhraničních školách, tj. naplnit cíle základního vzdělávání, aplikovat průřezová témata prostřednictvím projektového vyučování, zvýšit odbornou kapacitu pedagogických pracovníků, rozvinout vzájemnou spolupráci škol při řešení společných potřeb, rozvinout zkušenosti některých škol s projektovým učením a tyto zkušenosti přenést mezi ostatní zúčastněné a v neposlední řadě posílit roli škol jako vzdělanostních center
- Doba trvání: 1. 1. 2007 – 30. 6. 2008

Výsledek:

Podařilo se dosáhnout cílů, stěžejní aktivity jsou součástí výuky. Po skončení projektu se na školách pokračuje ve výuce orientované na rozvoj klíčových kompetencí. Školy se naučily vzájemné spolupráci. Také se zapojily do řešení veřejně prospěšných rozvojových projektů a ukázaly, že jsou významnými středisky rozvoje obcí. Pedagogický personál a management škol se nebojí projektů a žádostí z nejrůznějších fondů, zvýšila se absorpční kapacita škol.

- **Více informací o projektu:** Milan Koželuh, infonos@tiscali.cz

Výsledky opatření 3.2

Projekty v opatření 3.2 byly realizovány především veřejnými vysokými školami na celém území ČR, pouze s výjimkou Karlovarského kraje. V rámci výzev soutěžily s veřejnými školami o přidělení dotací rovněž soukromé vysoké školy a další instituce, např. Akademie věd ČR či Svaz průmyslu a dopravy. Realizace většiny projektů ve spolupráci s partnery, ať již na úrovni škol či institucemi z praxe od zaměstnavatelů až po krajské úřady, významně zvýšila jejich dopad na předcházení nezaměstnanosti.

Výsledky opatření 3.2 - pokračování

Program podpory A:

Zkvalitňování vzdělávání na vysokých školách, tj. prohloubení vnitřní diferenciací a kvalitativní rozvoj studijních programů tak, aby odrážely požadavky praxe na profil absolventů, rozvíjení spolupráce škol s podniky a dalšími institucemi.

Program podpory B:

Rozvoj učitelských studijních programů, tj. programů na pedagogických fakultách pro studenty učitelství i zkvalitnění programů pedagogické způsobilosti pro absolventy vysokoškolských programů nepedagogického zaměření.

Program podpory C:

Rozvoj dalšího vzdělávání na vysokých školách, tj. prohloubení a rozšíření nabídky dalšího vzdělávání na VŠ v souladu s prosazováním aktivní politiky trhu práce.

Program podpory D:

Rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje, tj. další vzdělávání v oblasti věcného a finančního řízení, inovačního podnikání ve výzkumu, šíření výsledků vědy a výzkumu do praxe a osvojování si znalostí o ochraně duševního vlastnictví pracovníků z oblasti výzkumu a vývoje.

Příklad programu podpory A

Zvýšení kvalifikace a flexibility absolventů doktorského studijního programu na LF UP

- Realizátor projektu: Univerzita Palackého v Olomouci
- Výše finanční podpory: 5 976 296,- Kč
- Cíl projektu: Inovace doktorského studijního programu LF UP
- Doba trvání: 25. 10. 2005 – 24. 10. 2007

Výsledek:

Studijní program byl inovován nabídkou dvou typů kurzů: základního a několika speciálních. Modulárně uspořádaný kurz společného metodického a poznatkového základu biomedicínských věd zahrnuje celkem 11 témat, např. výzkumný projekt a jeho financování, obecné principy lékařské etiky, statistika v biomedicíně, kmenové buňky v biomedicíně apod. Studenti v něm získávají nejen nové znalosti, ale také praktické dovednosti. Specializované nastavbové kurzy potom mapují související aplikované disciplíny, například molekulární genetiku, buněčné technologie, molekulární podstatu vybraných poruch krve tvorby apod. Tím studentům poskytují možnost specializace a prohloubení znalostí. Při specializovaných kurzech byl zapojen také partner projektu – Biofyzikální ústav AV ČR. Kurzy jsou v současnosti studentům doktorského studijního programu nabízeny v rámci řádné výuky.

- **Více informací o projektu:** Univerzita Palackého v Olomouci, www.upol.cz/index.php?id=2774

Příklad programu podpory B

Další vzdělávání učitelů cizího jazyka zaměřené na zvýšení jejich jazykové a metodické kompetence

- Realizátor projektu: Slezská univerzita v Opavě
- Výše finanční podpory: 2 998 420,- Kč
- Cíl projektu: Zkvalitnění systému dalšího vzdělávání na Slezské univerzitě tak, aby jeho absolventi měli vyšší odborné i metodické kompetence a byli schopni přizpůsobovat se aktuálním požadavkům kladeným na učitele moderní školy.
- Doba trvání: 27. 6. 2006 – 26. 6. 2008

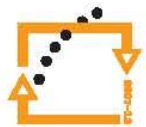
Výsledek:

Po kritické revizi systému dalšího vzdělávání a identifikaci nedostatků došlo k přípravě a realizaci speciálních vzdělávacích modulů, které rozšiřují kompetence učitelů pro tvorbu školního vzdělávacího programu a přípravu materiálů k novým maturitám.

Další vzdělávání učitelů cizího jazyka zaměřené na zvýšení jejich jazykové a metodické kompetence - pokračování

- V rámci projektu se podařilo vybudovat odborné zázemí a pevnou vazbu s učitelskou praxí, rozšířit didaktické a metodické kompetence stávajících učitelů němčiny a angličtiny a připravit učitele cizích jazyků na implementaci horizontálních témat stanovených rámcovými vzdělávacími programy do výuky cizích jazyků. Učitelé se také seznámili s možnostmi a metodami výuky cizích jazyků formou "jazyk napříč předměty".
- **Více informací o projektu:** <http://www.fpf.slu.cz/informace-a-rozvoj/rozvoj/esf-projekty/projekt1>

Příklad programu podpory C

Komplex kurzů pro celoživotní vzdělávání v oblasti aplikované chemie, ochrany životního prostředí a krizového řízení

- Realizátor projektu: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická
- Výše finanční podpory: 4 468 080,- Kč
- Cíl projektu: Zavedení nových kurzů a inovace náplně stávajících programů celoživotního vzdělávání na Fakultě chemické VUT v Brně.
- Doba trvání: 5. 1. 2006 – 5. 1. 2008

Komplex kurzů pro celoživotní vzdělávání v oblasti aplikované chemie, ochrany životního prostředí a krizového řízení - pokračování

Výsledek:

Do programu celoživotního vzdělávání bylo začleněno 14 nových kurzů, jejichž zaměření odpovídalo aktuálním požadavkům odborné praxe, zejména v oblasti kontroly jakosti potravin a složek životního prostředí. Absolvováním kurzů získali účastníci vyšší flexibilitu, přehled v oboru a doplnili si odbornou kvalifikaci, což zvýšilo jejich uplatnitelnost na trhu práce.

Více informací o projektu:

<http://www.fch.vutbr.cz/cs/celozivotni-vzdelavani/esf.html>

Příklad programu podpory D

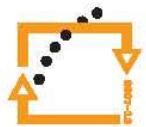
Od rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji k inovačnímu podnikání

- Realizátor projektu: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně
- Výše finanční podpory: 7 552 416,60 Kč
- Cíl projektu: Inovovat studijní programy tak, aby díky péči o rozvoj lidských zdrojů došlo k propojení akademické půdy a hospodářské sféry.
- Doba trvání: 25. 10. 2005 – 24. 10. 2007

Výsledek:

Prostřednictvím aktivit dalšího vzdělávání produkuje univerzita konkurenceschopné vědecké pracovníky, kteří mají hluboký vhled do svého oboru, disponují počítačovými dovednostmi a byli proškoleni v oblasti managementu, inovačního podnikání a aplikovaného výzkumu. V rámci projektu vzniklo 46 kurzů a dvojnásobek seminářů a workshopů dalšího vzdělávání pro pracovníky ve výzkumu a vývoji včetně studijních materiálů. Jejich absolventi jsou následně schopni sestavit pracovní tým a efektivně ho řídit, mají přehled o základních finančních tocích v oboru a umějí sestavit projektovou žádost.

- Více informací o projektu: <http://www.mendelu.cz>

Operační program **Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)**

Umožňuje v programovém období 2007 – 2013 čerpat prostředky z Evropského sociálního fondu školám, krajům, městům, obcím, nevládním neziskovým organizacím a dalším subjektům.

Zaměřuje se:

- na **modernizaci počátečního vzdělávání** ve školách (konkrétně na zvyšování jeho kvality, na poskytnutí rovných příležitostí dětem a žákům, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a na další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení)
- na **modernizaci terciárního vzdělávání** se zřetelem na vyšší odborné a vysokoškolské vzdělávání, na rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji a na předávání zkušeností a znalostí mezi jednotlivými institucemi
- na **podporu a dostupnost dalšího vzdělávání** pro ty, kteří pocítují potřebu a nutnost doplňovat si v průběhu profesní kariéry svoji dosavadní kvalifikaci, i pro ty, kteří další vzdělávání nabízejí.

Operační program **Vzdělávání pro konkurenceschopnost** (OP VK) - pokračování

- Jednotlivé aktivity jsou financovány v rámci čtyř prioritních os OP VK, které se dělí do dvanácti oblastí podpory. (Samostatnou pátou prioritní osu tvoří technická pomoc, která obsahuje podporu pro aktivity řídicího orgánu – MŠMT – a zprostředkujících subjektů – krajů).
- Více informací o možnostech čerpání prostředků v rámci tohoto operačního programu najdete na <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy> nebo se můžete obrátit na kontaktní e-mailovou adresu opvzdelavani@msmt.cz.

